DZIENNIK URZĘDOWY

ces. i król. Komendy obwodowej w Wierzbniku.

2 Rocznik.

Część X. — Wydana i rozesłana dnia 1. czerwca 1916.

129.

Do ludności Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego.

Na Rozkaz Najwyższy Jego ces. i król. Apostolskiej Mości, mego Najmiłościwszego Pana, obejmuję urząd jenerał-gubernatora wojskowego na austr.-węg. obszarze okupowanym w Polsce. Na tem stanowisku witam jak najgoręcej ludność powierzonego mi kraju.

Zasady sprawiedliwości i życzliwości, któremi mój znakomity poprzednik przy sprawowaniu rządów tego kraju się kierował, będą mi również służyły za wskaźnik. Od Was natomiast oczekuję, że nienagannem zachowaniem się ułatwicie mi życzliwe i przyjazne postępowanie.

Wierny intencyom mego Dostojnego Monarchy, któremu dobro Wasze leży na sercu, skieruję me dążenia ku temu, aby według najlepszych sił łagodzić dalej ciężkie rany, zadane krajowi wojną i popierać dalszy pomyślny rozwój tego kraju.

Zwracam się do Was wszystkich o poparcie mnie w tej pracy; odnoście się do mnie z pełnem zaufaniem.

Lublin, dnia 9. maja 1916.

C. i k. Jenerał-Gubernator wojskowy:

KAROL KUK, zbrojmistrz polny, w. r.

130.

Rozporządzenie Naczelnego Wodza armii z 22. kwietnia 1916,

dotyczące monopolu spirytusowego i wódczanego oraz zwalczanie pijaństwa.

I. Rozdział.

Monopol spirytusowy i wódczany.

§ 1.

Monopol przywozu i sprzedaży.

Przywóz spirytusu i wódki do obszaru okupowanego oraz sprzedaż spirytusu i wódki w tym obszarze zastrzega się na rzecz c. i k. Zarządu wojskowego.

Pod nazwą spirytusu rozumieć należy wszelkie pędzone płyny wyskokowe, pod nazwą wódki wszelkie płyny tego rodzaju, które z dodatkiem lub bez dodatku służyć mogą za napój.

§ 2.

Wyjątki z pod monopolu.

Jeneral-Gubernatorstwo może postanowić w drodze rozporządzenia, że pewne rodzaje spirytusu lub wódki wyjęte są wogóle z pod monopolu przywozu i sprzedaży, lub że przywóz i sprzedaż ich może być pewnym osobom na ich prośbę pozwoloną.

§ 3.

Przywóz i wywóz.

Przywóz spirytusu lub wódki do obszaru okupowanego przez c. i k. Zarząd wojskowy wolny jest od cła.

Przywóz dla celów, określonych w § 4, punkt 1, 2, 3 i 6 ordynacyi cłowej (rozporządzenie Naczelnego Wodza armii z 31. maja 1915, Nr. 15 Dz. rozp.) nie ulega żadnym ograniczeniom.

Wywóz spirytusu lub wódki z obszaru okupowanego jest zakazany; wyjątków od tego zakazu udziela Jeneral-Gubernatorstwo lub organa upoważnione do tego rozporządzeniem Jeneral-Gubernatorstwa.

§ 4.

Upoważnienia do sprzedaży spirytusu lub wódki.

C. i k. Zarząd wojskowy może upoważnić pewne osoby do sprzedaży spirytusu lub wódki przez udzielenie koncesyi na handel spirytusu lub wódki w miarę postanowień II. rozdziału.

Koncesya zastępuje także pozwolenie zakupna (§ 4 rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z 15. grudnia 1915, Nr. 47 Dz. rozp.).

§ 5.

Ustanowienie cen.

Ceny sprzedaży spirytusu lub wódki ustanawia Jeneral-Gubernatorstwo w drodze rozporządzenia. Rodzaje spirytusu lub wódki, wyjęte ogólnie na podstawie § 2 z pod monopolu przywozu i sprzedaży, mogą być także wyjęte z pod ustanowionej ceny.

Jeneral-Gubernatorstwo postanawia, po jakich cenach producent musi oddać spirytus i wódkę c. i k. Zarządowi wojskowemu i ustala ceny, po jakich c. i k. Zarząd wojskowy odstępuje je handlarzom. Te ostatnie ceny mają być za wódkę uiszczone w złocie; Jeneral-Gubernatorstwo może w wypadkach godnych uwzględnienia zezwolić na inny sposób zapłaty.

Uchyla się wszelkie pośrednie opłaty od fabrykacyi lub od sprzedaży spirytusu lub wódki, wprowadzonej lub nabytej przez c. i k. Zarząd wojskowy.

II. Rozdział.

Postanowienia przemysłowe.

§ 6.

Władza koncesyonująca, dokument koncesyjny.

Do prowadzenia handlu spirytusem lub wódką potrzebne jest pozwolenie (koncesya) Komendy obwodowej, w której okręgu urzędowym przedsiębiorstwo ma być prowadzone.

Koncesya może być także nadaną dla handlu pewnymi rodzajami spirytusu lub wódki, albo dla pewnych rodzajów przemysłu,

w szczególności:

1. dla handlu takimi rodzajami spirytusu lub wódki, których sprzedaż wyjęta jest z pod monopolu c. i k. Zarządu wojskowego (§ 2),
2. dla handlu takimi rodzajami spirytusu lub wódki, których sprzedaż podpada pod monopol c. i k. Zarządu wojskowego (§ 4),
3. dla wyszynku wódki lub handlu wódką w ilościach mniejszych niż pięć litrów.

Pozwolenie wystawia się w formie dokumentu (dokument koncesyjny).

§ 7.

Posiadacz koncesyi.

Koncesyi udziela się tylko osobom godnym zaufania i nienagannego prowadzenia, które posiadają odpowiednie ogólne i kupieckie wykształcenie.

Prowadzenie przedsiębiorstwa przez dzierżawcę jest zakazane. Prowadzenie przedsiębiorstwa przez zastępcę na rachunek posiadacza koncesyi wymaga pozwolenia Komendy obwodowej. Zastępca musi odpowiadać warunkom pierwszego ustępu.

Po śmierci posiadacza koncesyi może być przemysł prowadzony na podstawie dawnego dokumentu koncesyjnego na czas wdowieństwa na rachunek wdowy, która żyła z nim aż do jego śmierci we wspólnem gospodarstwie domowem, lub na rachunek małoletnich potomków uprawnionych do dziedzictwa aż do ich pełnoletności; o tem należy donieść Komendzie obwodowej i wyznaczyć w razie potrzeby odpowiedniego zastępcę w myśl poprzedniego ustępu.

§ 8.

Wyszynk wódki.

Koncesyi na wyszynk wódki (§ 6, punkt 3) udziela się tylko takim kompetentom, którzy na podstawie innych uprawnień przemysłowych trudnią się w tym samym lokalu podawaniem potraw i wyszynkiem innych napojów.

Gospodarze, o których mowa w pierwszym ustępie, mogą podawać gościom w lokalu gospodnim wódkę w naczyniach niezamkniętych tylko w ilościach najwyżej do jednej ósmej litra.

Zresztą wolno spirytus i wódkę sprzedawać tylko w naczyniach zamkniętych według zwyczajów handlowych, podawanie tych napojów do spożycia w lokalu sprzedaży nie jest dozwolone.

§ 9.

Lokal przedsiębiorstwa.

Na podstawie tej samej koncesyi może być handel spirytusem lub wódką prowadzony tylko w jednej gminie i tylko w lokalach, wymienionych w dokumencie koncesyjnym.

O przesiedleniu w obrębie tej samej gminy należy donieść Komendzie obwodowej przynajmniej na tydzień przed otwarciem handlu w nowym lokalu. Przesiedlenie handlu wódką (§ 9) wymaga zatwierdzenia Komendy obwodowej.

§ 10.

Rodzaj i rozmiary przedsiębiorstwa.

Dokument koncesyjny ustanawia rodzaj i rozmiary przedsiębiostwa, zwłaszcza rodzaje przedsiębiorstwa, wyliczone w § 6 pod 1, 2 i 3, oraz, czy towar może być oddawany tylko handlarzom, czy także wprost konsumentom.

§ 11.

Nadzór władz.

Prowadzenie handlu spirytusem i wódką stoi pod nadzorem władzy.

Organom, powołanym do wykonywania tego nadzoru, musi być dozwolony wstęp do lokali przedsiębiorstwa, ich przeszukiwanie i wgląd do ksiąg handlowych i innych zapisków o handlu spirytusem lub wódką.

Komendant obwodu może zarządzić, aby lokale, w których sprzedaje się wódkę, były zamknięte w pewne dnie lub o pewnych godzinach.

§ 12.

Zakazane rodzaje sprzedaży.

Używanie automatów do sprzedaży wódki jest zakazane.

Substancye niepłynne, przeznaczone wyłącznie do fabrykacyi wódki, wolno sprzedawać tylko przemysłowcom, uprawnionym do fabrykacyi wódki. Trzymanie takich substancyi w lokalach handlowych ogólnie dostępnych jest zakazane.

§ 13.

Apteki.

Sprzedaż pewnych rodzajów spirytusu lub wódki w aptekach na polecenie lekarskie nie podpada pod przepisy tego rozdziału.

Aptekarze uprawnieni są bez koncesyi z § 4 do sprzedawania spirytusu i wódek, dopuszczonych według przepisów sanitarnych do sprzedaży w aptekach.

III. Rozdział.

Postanowienia prawno-prywatne.

§ 14.

Niezaskarżalność należytości dłużnych za wypite napoje wyskokowe.

Roszczenia powstałe ze sprzedaży wódki i innych napojów wyskokowych konsumentom nie są zaskarżalne, jeżeli dłużnik w czasie powstania późniejszego roszczenia nie był jeszcze uiścił się z dawniejszego długu takiego samego rodzaju, należącego się temu samemu wierzycielowi.

Roszczenia, powstałe z kilkakrotnego podawania wspomnianych napojów temu samemu gościowi w czasie jego nieprzerwanego pobytu w gospodzie lub zamieszkania w tym samym domu zajezdnym, uważa się za jednolite roszczenie.

Długów, niezaskarżalnych w myśl ustępu 1, nie można też potrącać z wierzytelności dłużnika.

§ 15.

Nieważność umów.

Nieważne są:

umowy, dotyczące zastawu i poręczenia dla roszczeń, które według § 14 nie mogą być zaskarżone;

umowy najmu robotników, mocą których robotnik ma otrzymywać pędzone napoje wyskokowe na rachunek płacy.

IV. Rozdział.

Postanowienia karne.

§ 16.

Podawania napojów wyskokowych niedorosłym i pijakom.

Nie wolno:

1. przy wyszynku lub handlu napojami wyskokowymi podawać lub pozwalać podawać tych napojów niedorosłemu dla jego własnego użytku;

2. częstować lub pozwalać częstować niedorosłego napojami wyskokowymi tego rodzaju, w takiej ilości, lub tak często, że użycie ich może szkodliwie oddziałać na jego zdrowie lub rozwój fizyczny;

3. pozwalać niedorosłemu, nad którym się ma nadzór, używać napojów wyskokowych tego rodzaju, w takiej ilości lub tak często, że użycie ich może szkodliwie oddziałać na jego zdrowie lub rozwój fizyczny;

4. podawać lub pozwalać podawać napojów wyskokowych osobie widocznie nietrzeźwej.

§ 17.

Zakaz podawania napojów wyskokowych pewnym osobom.

Komenda obwodowa lub naczelnik gminy do tego przez Komendę obwodową upoważniony mogą wydać zakaz podawania napojów wyskokowych pewnym osobom. Zakaz ten będzie ogłoszony w sposób zwyczajem przyjęty w obrębie, w którym obowiązuje.

§ 18.

Obejście niezaskarżalności należytości dłużnych za wypite napoje wyskokowe; umowy nieważne.

Nie wolno:

1. kazać sobie wystawiać przez dłużnika pretensyi niezaskarżalnej w myśl § 14, lub przez członków jego rodziny, dalej przez osobę dającą mu zastaw lub porękę (§ 15), dokumentu, który nie zawiera tytułu zobowiązania lub zawiera niepraw-

dziwy tytuł, a ma na celu obejście niezaskarżalności, zakazu potrącania lub nieważności zastawu lub poręki;

2. zapewniać sobie wypełnienie niezaskarżalnej pretensyi, wynikłej ze sprzedaży napojów wyskowych, przez odebranie słowa honoru, przysięgi lub podobnego zapewnienia;

3. zawierać z robotnikiem umowy, która w myśl § 15 jest nieważną.

§ 19.

Kompetencya karna i wymiar kar.

Przekroczenia niniejszego rozporządzenia lub przepisu, wydanego na jego podstawie, będą — o ile nie podpadają pod surowszą karę — karane przez Komendę obwodową grzywną do pięciu tysięcy koron lub aresztem do sześciu miesięcy.

Obok kary aresztu może być nałożona grzywna do trzech tysięcy koron.

V. Rozdział.

Postanowienia ogólne i końcowe.

§ 20.

Upoważnienie do wydania zarządzeń wykonawczych.

Jenerał-Gubernator upoważniony jest do wydanią wszelkich rozporządzeń i do stworzenia wszelkich urządzeń, potrzebnych dla przeprowadzenia monopolu spirytusowego i wódczanego.

§ 21.

Zarządzenia przymusowe.

Koncesya na handel spirytusem lub wódką może być każdej chwili cofniętą.

Koncesya musi być cofniętą, jeżeli odpadną warunki co do godności zaufania i nienaganności posiadacza koncesyi, lub jeżeli przy prowadzeniu przedsiębiorstwa nie dotrzymano niniejszego rozporządzenia lub przepisu, wydanego na jego podstawie, mimo powtórnego ukarania i przestrogi urzędowej.

Dla zapewnienia skutku może Komenda obwodowa zamknąć przymusowo lokal przedsiębiorstwa i zarządzić zajęcie towarów.

§ 22.

Postanowienia przejściowe.

Zapasy spirytusu i wódki, znajdujące się w obszarze okupowanym, przeznaczone na sprzedaż, a nie wprowadzone lub nabyte przez c. i k. Zarząd wojskowy, mogą być sprzedane bez pozwolenia c. i k. Zarządu wojskowego tylko do 15. maja 1916, o ile nie zostały przed tym dniem zgłoszone w Komendzie obwodowej, w której okręgu urzędowym są zamagazynowane.

Zgłaszający otrzymuje potwierdzenie zgłoszenia.

Zapasy niezgłoszone uzna Komenda obwodowa za przepadłe z dniem 15. maja 1916.

Zapasy zgłoszone mogą być sprzedane bez pozwolenia c. i k. Zarządu wojskowego do 1. lipca 1916. Zapasy niesprzedane do tego czasu obejmie c. i k. Zarząd wojskowy po cenach umówionych lub po cenach, po jakich odstępuje się spirytus lub wódkę handlarzom (§ 5, ustęp 2).

Podatki pośrednie, przypadające według ustaw krajowych, mogą być co do zapasów, określonych w pierwszym ustępie, podwyższone w drodze rozporządzenia Jenerał-Gubernatorstwa aż do wysokości stu procent stopy podatkowej.

Osoby, które otrzymały pozwolenie na wywóz pewnego zapasu spirytusu lub wódki z monarchii, mogą ten zapas wprowadzić do 15. maja 1916. Zapasy te podlegają, po wprowadzeniu ich, przepisom tego paragrafu.

§ 23.

Uprawnienia przemysłowe.

Handel zapasami, o których mowa w § 22, oraz handel tymi rodzajami spirytusu lub wódki, które są wyjęte z pod monopolu sprzedaży, może się odbywać bez koncesyi przepisanej w § 6, jeżeli handlarz w czasie wejścia w życie tego rozporządzenia był uprawniony do tego na mocy poprzednio nabytych uprawnień przemysłowych.

§ 24.

Uchylenie dawniejszych przepisów.

Uchyla się przepisy rosyjskie, tyczące się przedmiotów uregulowanych w niniejszem rozpo-

rządzeniu, w szczególności bonifikacye przy wywozie spirytusu lub wódki.

Pierwszy ustęp nie dotyczy zwrotu uiszczonych podatków.

§ 25.

Wejście w życie.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1. maja 1916.

131.

Podatki od spirytusu i napojów wódczanych.

Po myśli rozporządzenia wojskowej Generalnej Gubernii z 7. maja 1916 E. Nr. 5576 podaje się do wiadomości, że od monopolu spirytusowego i wódczanego wyjętą jest — aż do dalszego zarządzenia — sprzedaż wyrobów wódczanych, które wyprodukowane zostały w fabrykach ze spirytusu zakupionego u Rządu jak likiery, rosoglio, rum, koniak etc.

Tego rodzaju napoje mogą być sprzedawane po cenach z zyskiem odpowiadającym temu przedsiębiorstwu, od ceny sprzedaży jednak musi być zapłacona przypadająca należytość komisowa.

Zapasy spirytusu i wódki, które w dniu 1. maja 1916 znajdowały się w obrocie do sprzedaży lub nabyte zostały, podlegają dodatkowemu opodatkowaniu.

Dodatkowy podatek wynosi po myśli § 22 al. 5 rozporządzenia monopolowego 12 kop. **w złocie** od każdego stopnia wiadrowego alkoholu.

Wolne od dodatkowego podatku są wszystkie znajdujące się u przemysłowców i osób prywatnych zapasy spirytusu i wódek, o ile nie przekraczają 2 litrów.

Każda osoba obowiązana do zgłoszenia musi zapasy spirytusu i wyrobów wódczanych zgłosić w ciągu dni 10 w przynależnym oddziale straży skarbowej w podwójnie wygotowanych wykazach.

Strona jest obowiązana wymierzony dodatkowy podatek zapłacić w ciągu 8 dni w Kasie Komendy obwodowej.

Jeden egzemplarz zgłoszenia zaopatrzony datami zapłaty będzie służyć stronie jako poświadczenie uiszczenia dodatkowego podatku.

Każda podatkowi dodatkowemu podlegająca przesyłka, która w czasie przeprowadzenia dodatkowych opodatkowań znajduje się w transporcie, musi być dodatkowo zgłoszona i opodatkowana.

Spirytus i zapasy wódki, które w powyżej zakreślonym terminie nie zostaną zgłoszone, będą uznane za przepadłe.

Należycie zgłoszone zapasy spirytusu i wódki, o ile są przedmiotem skarbowego monopolu spirytusowego i wódczanego po myśli § 22 rozporządzenia o monopolu, mogą być sprzedane na podstawie wydanych dotąd koncesyi do 1. lipca 1916.

132.

Podatki spożywcze na obszarze okupowanym.

Na podstawie rozporządzenia Naczelnej Komendy armii Nr. 28432/P i z dnia 17. kwietnia 1916 i art. 43 i 48 postanowień hagskich o wojnie lądowej, odnośnie do tutejszego rozporządzenia z dnia 9. grudnia 1915 Dz. rozp. IV Nr. 13, zarządza się co następuje:

I. Drożdże prasowane pochodzenia krajowego i zagranicznego, należy obłożyć podatkiem spożywczym według jednolitej stopy podatkowej — jak w niemieckim obszarze okupowanym—po 32 (trzydzieści dwie) kopiejek od funta rosyjskiego.

Opodatkowanie drożdży prasowanych ma nastąpić przez użycie banderoli.

Przy obanderolowaniu drożdży prasowanych wyrobionych w obszarze okupowanym należy postępować stosownie do postanowień obowiązującej rosyjskiej ustawy o podatkach spożywczych.

II. Podatku spożywczego od wprowadzonych zapałek, tutet cygaretowych i papieru cygaretowego nie będzie się tak długo pobierać, jak długo te artykuły w niemieckim obszarze okupowanym nie podlegają temuż podatkowi.

Tutki cygaretowe i papier cygaretowy wyrobu krajowego nie podlegają również podatkowi spo-

żywczemu, wobec tego, że na razie z zagranicy w belach i zwojach sprowadzony papier cygaretowy dopiero w obszarze okupowanym przerabia się na tutki i bibułki.

Przy tych artykułach należy podatek spożywczy uważać za objęty stopą należytości cłowej.

III. Niniejsze rozporządzenie rozpoczyna obowiązywać 15. maja 1916.

Od drożdży prasowanych, które przed powyższym czasokresem znalazły się w obrocie i które nie zostały opodatkowane stopą wymienioną w punkcie I, a dnia 16. maja 1916 znajdą się jeszcze w miejscach sprzedaży albo w transporcie, należy pobrać uzupełniający dodatkowy podatek, którego wysokość równa się różnicy między dotychczasową a obecną stopą podatkową.

133.

Obwieszczenie dotyczące zaprowadzenia porządku targowego w miasteczkach obwodu Iłżeckiego.

1.

W każdym miasteczku (osadzie), w którym odbywają się tygodniowe targi, tudzież jarmarki — ma się cały ruch targowy odbywać jedynie i wyłącznie na placach targowych (targownicy, rynku).

2.

Targ rozpoczyna się w czasie od 1. kwietnia do 30. września o 7. godzinie rano, a kończy się o godzinie 5. po południu, zaś w czasie od 1. października do 31. marca rozpoczyna się o godzinie 8. rano, a kończy się o godzinie 3. po południu.

3.

Po ukończonym targu zarządza Urząd gminny natychmiastowe czyszczenie placu targowego.

4.

Nadzór nad całym ruchem targowym wykonują żandarmi razem co najmniej z dwoma przez gminę ustanowionymi komisarzami targowymi, którzy przed rozpoczęciem targu mają być obecni na placu targowym.

5.

Do nadzoru targowego należy czuwanie nad publicznym bezpieczeństwem, używaniem należytych miar i wag, przestrzeganie przepisanych cen. Szczególniejszą uwagę należy zwrócić na jakość artykułów spożywczych, które, jeżeli okażą się szkodliwe zdrowiu, ma prawo wójt skonfiskować i zniszczyć.

6.

Zarządzeniom wydanym przez komisarzy targowych muszą odwiedzający targi bezwarunkowo być posłuszni.

7.

Każdy urząd gminny ma posiadać wzorowe miary i wagi, na których każdemu odwiedzającemu targi wolno za opłatą 2 halerzy sprawdzić rzetelność miar i wag zakupionych towarów.

8.

Komisarze targowi mają na każdym targu sprawdzać na próbę u kupców miary i wagi, a w razie spostrzeżenia nierzetelności kupca mają go z targu usunąć i zrobić doniesienie do c. i k. Komendy obwodowej.

9.

Ceny artykułów spożywczych ma urząd gminy w dniu targowym wywiesić na miejscu łatwo dostępnem i widocznem.

10.

Każda gmina w tutejszym obwodzie, w której odbywają się targi, ma prawo pobierać opłaty (placowe)

1) od pojedyńczych sprzedawców (t. j. osób, które cokolwiek na sprzedaż na targ przynoszą pieszo) 2 halerze,

2) od sprzedawców wozowych, t. j. takich, którzy przybywają na targi wozami, po 6 halerzy,

3) od sprzedawców, którzy sprzedają towary na stołach, a to:

a) towary drobiazgowe i galanteryjne po 6 halerzy,

b) wyroby szewskie, krawieckie, kuśnierskie i masarskie po 20 halerzy.

11.

Z tych opłat jak też za sprawdzenie wagi mają być pokrywane:

1) koszta czyszczenia rynku i placów targowych,

2) koszta sprawienia i utrzymywania miar i wag,

3) niewielkie odszkodowanie dla komisarzy targowych, którego wysokość ma ustanowić wójt.

Reszta stanowić ma dochód gminy.

12.

Handlarze artykułów spożywczych mogą zakupywać towary dopiero po 11. godzinie przed południem — co należy na każdym targu ogłaszać przez wywieszenie czerwonej flagi.

13.

Osoby, które poza obrębem rynku lub placu targowego sprzedają towary lub zakupują, będą karane przez wójta gminy i z targu wykluczone.

14.

Za należyte przestrzeganie niniejszego przepisu targowego są wójtowie osobiście odpowiedzialni.

15.

Ten przepis targowy wchodzi w życie dnia 1. czerwca 1916.

134.

Zaprowadzenie kart cukrowych.

Podaje się do wiadomości, że z dniem 14 maja 1916 wolny obrót cukrem zostaje w zupełności zastanowionym i że, począwszy od dnia dzisiejszego (t. j. od 15. V 1916), cukier tylko za przekazem na miesięczną wysokość zapotrzebowania kupowanym i sprzedawanym być może. Narazie do 10 czerwca b. r. do sprzedawania cukru uprawnieni są ci sami kupcy, którzy dotąd do tego uprawnieni byli. Począwszy jednak od 10 czerwca 1916 będzie handel cukrem przywiązany do koncesyi.

Dla ludności miejskiej ustanawia się miesięcznie 1 ½ funta cukru na głowę, dla wiejskiej zaś 1 funt.

Na tę ilość mają gminy każdemu mieszkańcowi wydać najpóźniej do 12-go każdego miesiąca przekaz **(kartę cukrową),** za którym posiadacz upoważnionym będzie odpowiednią ilość cukru zakupić.

Bez takiej karty cukrowej nie wolno żadnemu kupcowi cukru sprzedawać pod karą **2000** koron lub do **3** miesięcy aresztu i utraty całego zapasu cukru.

135.

Szkody polowe.

Doszło do wiadomości c. i k. Komendy obwodowej, że wielu niesumiennych ludzi wyrządza ustawicznie wielkie szkody w ziemiopłodach przez niedozwolone paszenie bydła i koni na polach, nie będących ich własnością, zasianych zbożem a przedewszystkiem koniczyną i innymi roślinami pastewnemi, tudzież na łąkach przeznaczonych do zbierania siana.

Przychwytani na gorącym uczynku podają swe rzekome usprawiedliwienie, **„że ze względu na obecny czas wojenny wolno każdemu paść tam gdzie mu się podoba”.**

Wobec tego niesłychanego nieposzanowania cudzej własności, podaje c. i k. Komenda obwodowa do ogólnej wiadomości, że paszenie bydła i koni na cudzych gruntach jest jak najsurowiej wzbronione, a każdy właściciel pola w razie schwytania robiących szkody ma bezzwłocznie wnieść skargę do sędziego gminnego celem pociągnięcia właściciela zwierzęcia do odpowiedzialności karnej i wynagrodzenia szkody.

Zarazem wzywa się wójtów i sołtysów, aby we wszystkich tego rodzaju wypadkach udzielili poszkodowanym natychmiastowej pomocy.

136.

Kontrola wag i miar.

Poleca się wszystkim posterunkom żandarmeryi i straży skarbowej, urzędom gminnym i Magistratom, aby od czasu do czasu przeprowadziły niespodziewanie kontrolę miar i wag w sklepach i o każdym nadużyciu doniosły bezzwłocznie c. i k. Komendzie Obwodowej.

137.

Tępienie much.

Z nadejściem cieplejszej pory roku dokuczliwość much da się znowu w nader przykry sposób we znaki, jeżeli się nie przedsięweźmie odpowiednich środków zaradczych. Pominąwszy okoliczność, że muchy należą do najwstrętniejszych zwierząt, mogą one się stać dla ludzi niebezpiecznemi przez to, że są roznośnikami zarazków chorób zakaźnych.

Dlatego też przedewszystkiem konieczną jest rzeczą już od samego początku zabrać się do zwalczania plagi much i energicznie akcyę tę przeprowadzić. Do skutecznego tępienia much mogą posłużyć podane niżej, na doświadczeniu oparte, sposoby:

Przy sprzyjających warunkach, jak ciepło i pożywienie, rozmnażają się muchy w krótkim czasie w niezliczonej ilości; pożywienie ich składa się z odpadków ciał organicznych, jak resztek jedzenia, kału ludzkiego lub zwierzęcego, z gnijącego papieru i drzewa, z gnijących szmat, i psującej się padliny zwierzęcej; przestrzeń, w której mucha żyje, jest— według zapatrywać zoologów—stosunkowo dość ograniczona i rozciąga się nie więcej jak na odległość 300—400 metrów.

Dlatego zaleca się jak najskrupulatniejsze przestrzeganie czystości w mieszkaniach, szczególniej zaś w kuchniach, miejscach ustępowych, podwórzach, na ulicach i placach.

Nie powinno się tolerować, żeby niepotrzebne odpadki wszędzie były porozrzucane. Jest rzeczą godną polecenia, a nawet wprost nieodzowną, by w miastach i większych miejscowościach wszyscy właściciele domów ustawili na jakiemś stosownem miejscu skrzynie lub kosz na zbieranie wszystkich codziennych odpadków; wtedy należałoby skłonić energicznie wszystkich lokatorów domu, by wszystkie śmiecie z kuchni i mieszkań wynosili do tego śmietnika; napełnione skrzynie, zaopatrzone w wieko, należy wynosić peryodycznie poza miejscowość na jedno miejsce i składać na jedną kupę kompostu. Następnie konieczną rzeczą jest szczelne nakrywanie dołów kloacznych i otworów w wychodkach. Jest rzeczą samą przez się zrozumiałą, że należy zakopywać padłe zwierzęta i usuwać brudne lub zakrwawione szmaty.

Dalej godnem polecenia jest ustawienie szklanych naczyń i lepkiego papieru do łapania much, by zaraz w zarodku wytępić pierwsze pojawiające się okazy. Umieszczenie naczyń do tępienia much jest niezbędnie koniecznem we wszystkich publicznych lokalach, szczególnie w gospodach, kawiarniach, lokalach handlowych, przedewszystkiem zaś w cukierniach i handlach delikatesów.

Jeżeli wyżej opisany sposób okaże się skutecznym do pozbawienia much warunków życia, a przez wytępienie pierwszych okazów da się zapobiedz szybkiemu ich rozmnażaniu się, wtedy plaga much w nadchodzącym lecie nie okaże się tak dotkliwą i nie będzie stanowić niebezpieczeństwa dla ogólnej zdrowotności.

138.

Zbieranie pokrzyw.

Gminy mają zwrócić uwagę ludności na to, że przed 1. sierpnia nie wolno nigdzie pokrzyw ścinać. Zbieranie pokrzyw jest najostrzej zabronione. W sierpniu należy pokrzywy nizko przy ziemi ściąć sierpem lub kosą — ogołocić z liści i w ten sposób uzyskane badyle dobrze wysuszyć.

C. i k. Komenda obwodowa płaci za 100 kg. pięknie wysuszonych badyli pokrzyw 1 koronę.

139.

Ostrzeżenie przed dotykaniem znalezionych pocisków artyleryi.

Ponieważ jeszcze ciągle zdarzają się nieszczęśliwe przypadki przez nieostrożne obchodzenie się ze znalezionymi pociskami artyleryi, których ofiarą pada życie ludzkie, ostrzega się ponownie z naciskiem przed dotykaniem znalezionych pocisków artyleryi.

W razie znalezienia takiego pocisku należy bezzwłocznie donieść o tem sołtysowi, który ma natychmiast zawiadomić najbliższą żandarmeryę i postarać się o to, aby nikt nie dotykał się pocisku.

Wzywa się urzędy gminne, żandarmeryę, panów nauczycieli i uprasza się Wielebne ducho-

wieństwo, aby częstemi pouczeniami przedstawiło ludności groźne niebezpieczeństwo, jakie ukrywa w sobie obchodzenie się z pociskami artyleryi.

140.

Zabezpieczenie nasion łubinu.

Tegoroczny do dnia 15. maja zasiany łubin należy bezwarunkowo pozostawić na nasienny, ażeby można sobie zabezpieczyć potrzebną ilość nasienia na rok następny.

Łubin ten nie może być zatem ani przyorany, ani też spasiony.

141.

Główny Komitet ratunkowy w Lublinie — zbieranie datków.

C. i k. Jeneralne Gubernatorstwo wojskowe w Lublinie pismem z dnia 26. kwietnia 1916 N. Nr. 26225/16 udzieliło Głównemu Komitetowi Ratunkowemu w Lublinie celem ratowania biednych dzieci od głodu zezwolenia na zbieranie datków dobrowolnych i na sprzedaż marek dobroczynności i kwiatów na ulicach i w domach prywatnych w jednym dniu w czasie od 28. maja do 4. czerwca 1916, oraz na rozpowszechnienie odezwy „ratujmy dzieci“ na całym obszarze powyższego c. i k. Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego.

C. i k. Komenda obwodowa w Wierzbniku podaje to do publicznej wiadomości.

142.

Zachowanie się wobec straży granicznej.

Mieszkaniec pewnej granicznej miejscowości okupowanego obszaru, który nie usłuchał, ażeby stanął, został przez żandarma postrzelony i przytem tak ciężko zraniony, że wskutek tych ran zginął.

Powyższy wypadek mają wójtowie podać natychmiast w swoich gminach do powszechnej wiadomości, przestrzedz i pouczyć, że do poleceń i wezwań wszelkiej straży, tak żandarmeryi jak i straży skarbowej mają się ściśle stosować, gdyż w razie sprzeciwiania się straż ta jest upoważnioną zrobić użytek z broni.

143.

Listy gończe.

I.

Dnia 25. marca b. r. napadło 4 mężczyzn uzbrojonych w karabiny i rewolwery na wieśniaka Jana Gajowskiego, zamieszkałego w Rudzie Kościelnej, którym jednakowoż krzyk dziecka napadniętego przeszkodził w wykonaniu rabunku.

Dnia 26. marca b. r. napadli ciż sami bandyci na wieśniaczkę Maryannę Tropczynę zamieszkałą w Aleksandrowie Małym gminy Sienno i zrabowali jej pieniądze w kwocie 170 rubli.

O p i s o s ó b:

1) 20 do 22 lat, podłużna twarz, ospowaty, w długim zielonym płaszczu, zielonym kapeluszu i trzewikach.

2) 19 do 20 lat, pełnej twarzy, w krótkim czarnym surducie, w czapce, bucikach i kaloszach.

3) 18 do 19 lat, w krótkim czarnym surducie z futrzanym kołnierzem i czapce.

4) 18 do 19 lat, podłużnej twarzy, w długim czarnym surducie, w czapce.

II.

Stanisław Górak, urodzony w roku 1884 w Wroczkowie, gmina Filipowice, obwód Pińczów, zamieszkały w Cudzynowicach, gmina Topola, rzymsko-katolickiej religii, żonaty, ojciec 3 dzieci, syn Kazimierza i Agaty ur. Szczepańska, handlarz koni, czytać i pisać nie umie, zasądzony wyrokiem c. i k. Sądu wojskowego w Pińczowie dnia 11. maja 1916, L. cz. K $\frac{34}{60}$ 16 za zbrodnię kradzieży na 2 lata ciężkiego obostrzonego więzienia, zbiegł dnia 15. maja 1916 o godzinie 4 po południu z aresztu polnego w Pińczowie.

O p i s o s o b y:

Wysokość 145 cm., włosy czerwono-brunatne, wąs średniej wielkości, jasny, kolor ócz niebieski, kolor twarzy blady, dziobaty, czoło nizkie, wązkie, brwi wielkie, jasne, nos mały, średniej szerokości,

broda średniej wielkości, naprzód wysunięta, usta małe, końce ust ku dołowi schylone, wargi grube, małe palce, mały palec u prawej ręki nieco krótszy. Zresztą żadnych szczególnych znamion nie posiada.

Ubranie: wysokie buty, ciemne spodnie, jasna i zużyta bluza, czarna czapka barankowa.

Uprasza się wszystkie komendy, władze i organy bezpieczeństwa o skrzętne poszukiwanie za wyżej opisanym zbiegiem i w razie przytrzymania go o odstawienie do c. i k. Sądu wojskowego w Pińczowie.

III.

W nocy na 27. kwietnia 1916 skradł nieznany sprawca Wincentemu Polakowi w Dolanach, gmina Filipowice, obwód Pińczowski, klacz wartości 800 koron z jego niezamkniętej stajni. Śladów niema żadnych. Klacz ma 3 lata, jest maści ciemno-kasztanowatej, ma małą białą gwiazdkę na czole, prawą nogę tylną do pęcin białą, tylko prawą przednią nogę podkutą, grzywę i ogon czarny.

Uprasza się wszystkie komendy, władze bezpieczeństwa i organy o skrzętne poszukiwanie za wyżej opisaną skradzioną klaczą i domniemanym sprawcą, o uwięzienie sprawcy w razie przydybania i odstawienie go do c. i k. Sądu wojskowego Komendy obwodowej w Pińczowie oraz o zajęcie klaczy w razie znalezienia i odstawienie jej temuż sądowi, względnie zawiadomienie.

C. i k. Komendant obwodu

ELIASZ PALICZKA m. p.

Pułkownik.

Druk. ST. SWIĘCKI, KIELCE.